

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
24. 8. 2007

12

Potraty v Jihomoravském kraji v roce 2006

Abortions in the Jihomoravsky Region in 2006

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o potratech v Jihomoravském kraji v roce 2006 obsahuje údaje o ženách s českou státní příslušností majících v kraji trvalé bydliště a cizinkách s pobytem nad 90 dnů, které podstoupily potrat. Údaje jsou členěny podle druhu potratu, území a věku ženy. Informace je doplněna grafy se statistickými údaji v časových řadách a údaji o hospitalizovaných ženách s diagnózou ze skupiny těhotenství končící potratem.

Summary

Information from regional health services on abortions in the Jihomoravsky region in 2006 contains data on Czech citizens with permanent residence in the region and on foreigners with a stay over 90 days who have undergone abortions. The data are presented by abortion category, district and by woman's age. The information is supplemented by charts showing statistical data in time series and by data about in-patients women with diagnosis from the group pregnancy terminated abortion.

Zdrojem údajů je Národní registr potratů, do kterého jsou povinně hlášeny samovolné potraty, miniinterrupce, jiné legální potraty, ostatní potraty a mimoděložní těhotenství.

Od roku 2001 v sobě definice obyvatel ČR zahrnuje i cizince s tzv. dlouhodobým pobytem (tj. s pobytem na základě víza nad 90 dnů, podle zákona č. 326/1999 Sb.) a cizince s azylem na území ČR. Také údaje týkající se procesu potratovosti v sobě zahrnují od roku 2001 i potraty cizinek. K této změně ve vymezení obyvatelstva ČR a počtu potratů je nutno při porovnávání minulého a současného populačního vývoje přihlížet.

V roce 2006 bylo u žen Jihomoravského kraje zaznamenáno 3 923 potratů, z toho bylo 2 426 umělých přerušení těhotenství (UPT). Počet potratů v kraji je proti roku 2005 nepatrně vyšší, a to o 30 případů, na rozdíl od celé České republiky, kde počet potratů dlouhodobě klesá, i když tento pokles již není tak prudký jako na začátku devadesátých let dvacátého století. Tento nárůst v Jihomoravském kraji je však zapříčiněn vyšším výskytem samovolných potratů a mimoděložních těhotenství. Z celkového počtu potratů tvořily cizinky s bydlištěm v kraji 3,2 % (127 případů).

Do 8. týdne těhotenství proběhlo 80 % všech potratů. To je dáno především tím, že miniinterrupce, které se provádějí výhradně do 8. týdne těhotenství, představují 94,4 % ze všech potratů do 8. týdne těhotenství a více jak tři čtvrtiny celkového počtu potratů. Interrupcí ze zdravotních důvodů bylo provedeno celkem 462, z toho 259 miniinterrupcí.

Struktura potratů podle druhu se oproti roku 2000 mírně pozměnila. Největší podíl stále představují umělá přerušeni těhotenství, která v roce 2006 tvořila 62 % všech potratů. Oproti roku 2000 se ale tento podíl snížil (v roce 2000 dosahoval 68 %) na úkor samovolných potratů, jejichž podíl narostl za posledních 6 let o 7 %. Zvyšování podílu samovolných potratů lze dát do souvislosti se snižováním počtu interrupcí a také nárůstem počtu chtěných či plánovaných těhotenství, na který lze usuzovat z rostoucích počtů živě narozených. Zvyšuje se také věk žen, nyní okolo 30 let, které se rozhodují pro rozšíření rodiny. S vyšším věkem těhotných žen však souvisí i zvýšená rizika v těhotenství, což se projevuje ve zvýšeném počtu samovolných potratů. Podíl mimoděložních a ostatních potratů výrazněji nekolísá, pohybuje se stále kolem 3 %.

Ve srovnání s Českou republikou je úhrnná míra potratovosti dlouhodobě podprůměrná. Na tisíc žen fertilního věku (15-49 let) připadlo v roce 2006 v kraji 8,75 umělých přerušeni těhotenství, v České republice to bylo 9,67 UPT. Z pohledu jednotlivých okresů v kraji jsou počty UPT na 1 000 žen fertilního věku nadprůměrné v okrese Znojmo, naopak podprůměrné v okrese Brno-venkov, a to i v porovnání s celou ČR.

Z analýzy umělých přerušeni těhotenství podle věku žen vyplývá, že od roku 2000 došlo k poklesu úhrnné míry potratovosti ve všech věkových skupinách. Nejvyšší míra potratovosti v roce 2006 připadla na věkovou skupinu 30-34 let. V porovnání s minulým rokem u této věkové kategorie potratovost výrazně klesla, naopak u žen ve věku 20-24 let vzrostla.

Velkou zásluhu na snižování potratovosti má jistě rozšíření moderních antikoncepčních přípravků, jejichž využití je zejména mezi mladými ženami stále častější. Každoročně se procento žen užívajících hormonální nebo nitroděložní antikoncepci zvyšuje, v kraji ji v roce 2006 užívalo již 52,5 % žen. V rámci celé České republiky byla padesáti procentní hranice překročena již v roce 2004.

Negativním rysem jsou opakované potraty. Ty tvořily u žen v kraji v roce 2006 téměř 37 % všech interrupcí a 4,6 % žen uvedlo v anamnéze 3 a více umělých přerušeni těhotenství (viz Tab. č. 1). Je třeba říci, že 5,4 % žen užívalo před potratem (UPT) hormonální nebo nitroděložní antikoncepci.

	Počet dosavadních umělých přerušeni těhotenství (UPT) ženy absolvující UPT				
	žádné	1	2	3 a více	celkem
počet UPT	1 535	578	202	111	2 426
v %	63,3	23,8	8,3	4,6	100,0

	Počet dosavadních porodů ženy absolvující UPT				
	žádné	1	2	3 a více	celkem
počet UPT	703	631	819	273	2 426
v %	29,0	26,0	33,8	11,2	100,0

Největší skupinu žen, které absolvovaly UPT, tvořily ženy po dvou porodech, více jak čtvrtinu představovaly ženy bez porodu.

Typickou ženou podstupující umělé přerušování těhotenství byla buď mladá (18-21 let), svobodná a dosud bezdětná žena (25 % všech UPT) nebo vdaná žena ve věku 32 let, která již dvakrát rodila (25 % všech UPT).

Zhruba 3 % případů umělých přerušování těhotenství bylo provedeno ve zdravotnickém zařízení mimo Jihomoravský kraj, a to zejména v Praze a Zlínském kraji.

Zpracovala:

Ing. Jana Marečková

ÚZIS ČR, Jihomoravský krajský odbor

Výstavní 17/19, 603 00 Brno

telefon: 543 184 16112

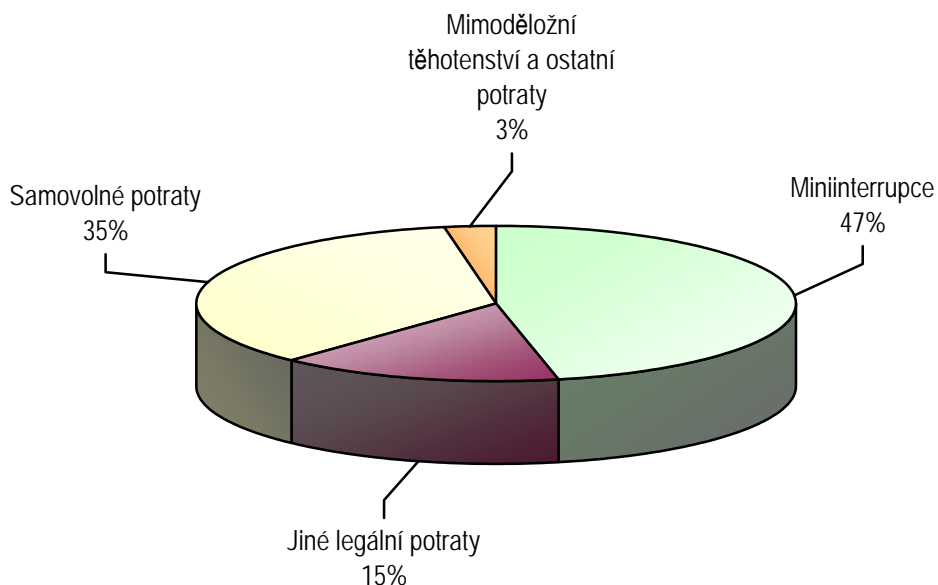
e-mail: mareckova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

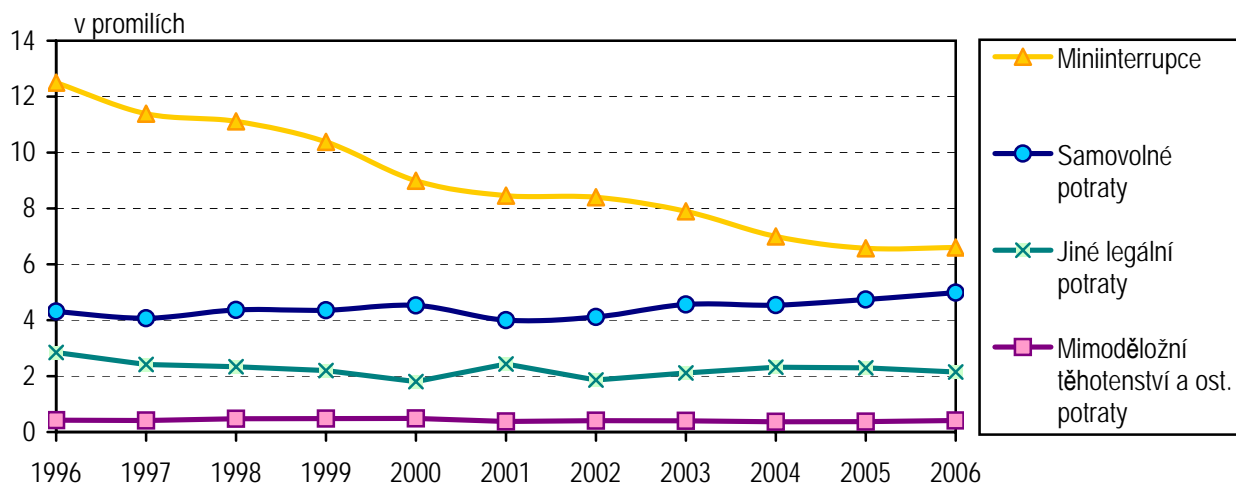
Potraty podle jejich druhu a okresu bydliště ženy v roce 2006

Území, okres	Samovolné potraty	Umělá přerušeni těhotenství				Mimo-děložní těhotenství	Ostatní potraty	Potraty celkem
		mini-interrupce	jiné legální	celkem UPT	z toho ze zdrav. důvodů			
absolutně								
Blansko	150	141	56	197	36	8	-	355
Brno-město	472	658	236	894	144	35	-	1 401
Brno-venkov	185	230	66	296	62	19	-	500
Břeclav	117	208	60	268	87	6	-	391
Hodonín	201	247	67	314	52	20	-	535
Vyškov	90	130	38	168	34	9	-	267
Znojmo	168	217	72	289	47	17	-	474
Jihomoravský kraj	1 383	1 831	595	2 426	462	114	-	3 923
ČR	13 326	19 537	5 815	25 352	4 779	1 278	3	39 959
na 1 000 žen fertilního věku (15-49 let) v daném území								
Blansko	5,71	5,37	2,13	7,50	1,37	0,30	-	13,52
Brno-město	5,29	7,37	2,64	10,01	1,61	0,39	-	15,69
Brno-venkov	4,39	5,46	1,57	7,02	1,47	0,45	-	11,86
Břeclav	3,79	6,74	1,94	8,68	2,82	0,19	-	12,67
Hodonín	5,15	6,32	1,72	8,04	1,33	0,51	-	13,70
Vyškov	4,21	6,08	1,78	7,86	1,59	0,42	-	12,49
Znojmo	5,95	7,68	2,55	10,23	1,66	0,60	-	16,77
Jihomoravský kraj	4,99	6,60	2,15	8,75	1,67	0,41	-	14,15
ČR	5,30	7,76	2,31	10,07	1,90	0,51	0,00	15,88

Struktura potratů podle druhu v roce 2006

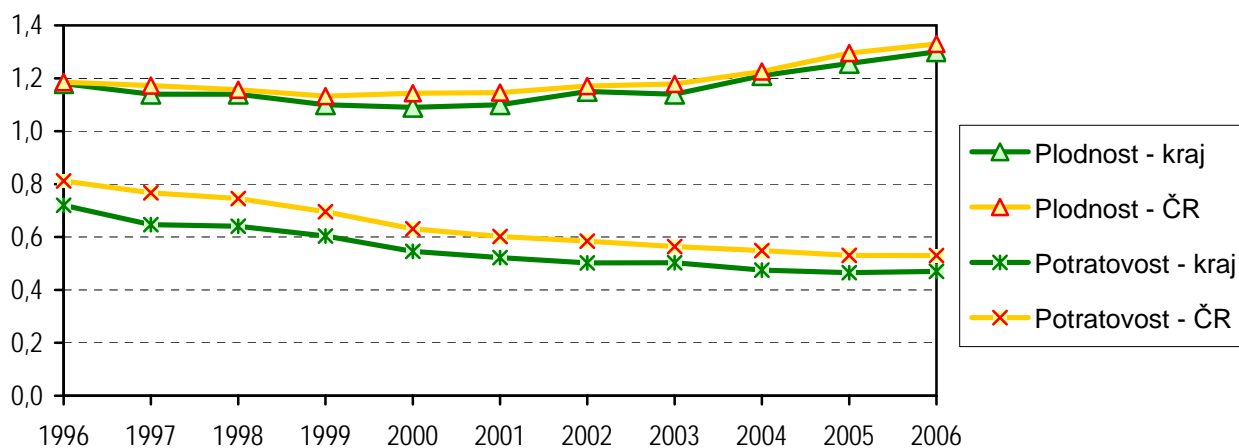

Vývoj potratovosti *) v letech 1996-2006

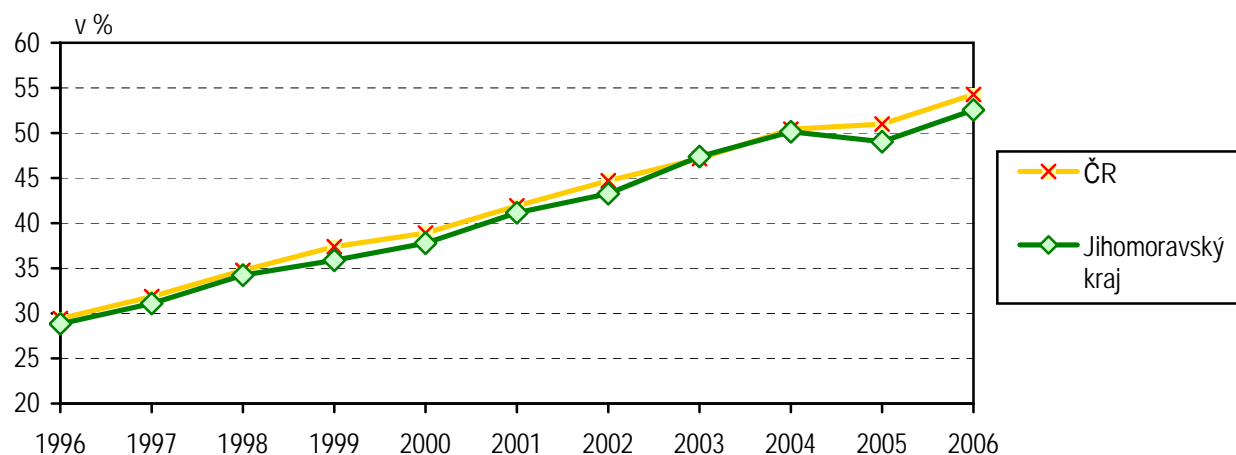
*) Počet potratů na 1 000 žen fertilního věku (15-49 let) v příslušném roce

Vývoj úhrnné *) plodnosti a potratovosti v letech 1996-2006

*) Počet porodů (resp. potratů), který připadá na jednu ženu v průběhu jejího reprodukčního období

Vývoj podílu žen fertilního věku užívajících antikoncepci*) v letech 1996-2006

*) Hormonální a nitroděložní

Potratovost *) podle věku ženy v roce 2006

Věkové skupiny	Samovolné potraty	Umělá přerušeni těhotenství				Mimo- děložní těhotenství	Ostatní potraty	Potraty celkem
		mini- interrupce	jiné legální	celkem UPT	z toho ze zdrav. důvodů			
15-19	0,95	4,38	1,70	6,08	0,49	0,09	-	7,12
20-24	4,73	8,21	3,16	11,37	1,09	0,35	-	16,44
25-29	9,84	8,95	3,49	12,44	2,15	0,78	-	23,06
30-34	9,22	9,75	2,86	12,61	1,82	0,82	-	22,65
35-39	5,38	9,26	1,90	11,16	1,87	0,54	-	17,08
40-44	1,88	3,78	1,21	4,98	3,72	0,08	-	6,94
45-49	0,27	0,22	0,11	0,33	0,22	-	-	0,60
50 a více	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	4,99	6,60	2,15	8,75	1,67	0,41	-	14,15

*) Počet potratů na 1 000 žen fertilního věku (15-49 let)

Procento žen absolvujících umělé přerušeni těhotenství v letech 2000, 2005 a 2006 podle věkových kategorií

